

I dette dokument vil du kunne læse mere om bestyrelsens overordnede ansvar. Det handler om det demokratiske samt juridiske og økonomiske ansvar.

Det demokratiske ansvar

Med det mandat, du som medlemsvalgt bestyrelsesmedlem har fået på generalforsamlingen, følger der også naturligt et demokratisk ansvar. I modsætning til det juridiske ansvar, der er reguleret af eksterne forhold som f.eks lovgivning, er demokratisk ansvar et internt ansvar, som fastlægges og reguleres af klubben selv gennem f.eks vedtægterne.

Man skal som demokratisk valgt bestyrelse naturligvis holde sig indenfor vedtagne beslutninger, vedtægter og økonomiske begrænsninger. Dvs. strategi, vedtægter, klubregler samt budget/økonomiske rammer.

Ofte forbinder bestyrelsesmedlemmer deres ansvar med det at sørge for at de opgaver, der besluttet politisk og strategisk (og praktisk) gennemføres. Det skal også gøres, men skærer man ind til benet i forhold til ansvar, så er det det demokratiske, juridiske og økonomiske ansvar, som er kernen. Disse to sidste beskriver vi nu. Hav altid i tankerne, at I som bestyrelse handler på medlemmernes vegne og for deres kontingent.

Det juridiske ansvar

Ansvar for handlinger

Hvis I som bestyrelse handler uansvarligt eller uagtsomt, kan I blive gjort personligt ansvarlige – juridisk og økonomisk.

Men I kan først blive stillet personligt til ansvar over for klubbens forpligtelser, hvis nogen uden for klubben lider et tab på grund af – eller i mangel af – jeres handlinger, og hvis klubben ikke er i stand til at dække tabet selv. I de tilfælde kan den eller de, der har lidt et tab, rejse en sag om bestyrelsesansvar imod jer.

Det kan være fordelagtigt at tegne en bestyrelsesansvarsforsikring, hvis I ikke allerede har en.

Kollektivt ansvar

Som bestyrelse hæfter I kollektivt for jeres beslutninger. En bestyrelse betragtes altså som et juridisk kollektiv, hvor alle har det samme ansvar, uanset hvilke poster I har, og hvor længe hver enkelt har siddet i bestyrelsen.

Det vil f.eks. sige, at selvom jeres kasserer ikke har fortalt fyldestgørende om klubbens økonomi, så har du som bestyrelsesmedlem stadig et ansvar for den samlede økonomi. Som bestyrelsesmedlem må du derfor fastholde din ret til at blive informeret om alle forhold, der vedrører klubbens virksomhed og økonomi. Hvis ikke det sker, bør du sørge for, at det bliver skrevet ind i referatet fra bestyrelsesmødet, at du har bedt om oplysninger.

Ansvar for økonomi

Som bestyrelse er I alle ansvarlige for klubbens økonomi, både for regnskabet og for budgettet. Det er som sagt typisk jeres kasserer, der holder øje med økonomien, udfærdiger regnskab og kommer med forslag til budgettet.

Generelt bør I sørge for, at der er en fornuftig balance mellem indtægter og udgifter, og at klubben er likvid (det betyder, at I til enhver tid har mulighed for at betale klubbens gæld).

Tegningsret

Når I konstituerer jer som bestyrelse, bør I tage stilling til, hvem der har tegningsret. At have tegningsret betyder, at man kan indgå retsligt bindende aftaler på klubbens vegne og foretage økonomiske transaktioner.

Disse forhold kan med fordel beskrives i jeres vedtægter/forretningsorden. Det anbefales, at der ved større økonomiske transaktioner skal underskrives af mere end en person/evt. den samlede bestyrelse. Det kan også overvejes, om evt. formand/kasserer kan disponere over et vist rådighedsbeløb i det daglige for at kunne håndtere visse transaktioner hurtigere.

Her lidt mere i dybden mht Tegningsregler

- Tegningsreglerne bestemmer, hvem der er bemyndiget til at handle på klubbens vegne herunder økonomiske dispositioner.
- Det er som udgangspunkt bestyrelsen, der repræsenterer klubben og kan indgå aftaler på klubbens vegne. Men overvej nøje, hvad der er mest hensigtsmæssigt, i forhold til om ét eller flere af bestyrelsesmedlemmerne skal disponere alene eller sammen over klubbens midler.

Tegningsreglerne er en del af vedtægterne og bestemmer, hvem der repræsenterer klubben udadtil.

Tegningsreglerne er altså klubbens fuldmagt til én eller flere personer, der bemyndiger dem til at handle på klubbens vegne. Omvendt giver det personer uden for klubben mulighed for at se, hvem der kan indgå aftaler på klubbens vegne.

Der findes mange variationer af tegningsreglerne. Den tegningsregel, der passer til den enkelte klub, afhænger bl.a. af klubbens organisation og daglige drift.

Det er vigtigt, at klubben har en tegningsregel, uanset hvor stor en formue klubben har. Selv små formuer kan skabe splid mellem medlemmerne, f.eks. hvis medlemmerne ikke kan blive enige om, hvad pengene skal bruges til, eller hvem der kan råde over dem.

Vær især opmærksom på følgende, når det gælder tegningsregler:

- Hvem har på vegne af klubben fuldmagt til at indgå aftaler med personer uden for klubben?
- Hvilket omfang har fuldmagten, dvs. hvilke dispositioner skal personen(erne) kunne foretage?
- Hvem kan tegne klubben?

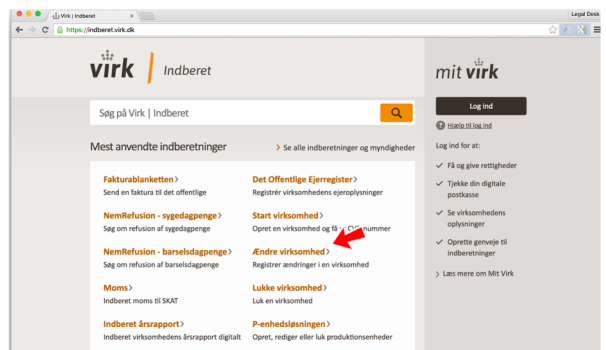
Hvis ikke klubben har defineret tegningsregler, så er det som udgangspunkt altid bestyrelsen, der repræsenterer klubben. Det betyder at:

- Hele bestyrelsen skal underskrive hver gang, der skal hæves på klubbens konto
- Klubben ikke kan få et betalingskort/kreditkort eller netbank til sine konti.

Dette kan i mange tilfælde virke uhensigtsmæssigt og bureaukratisk og kan derfor ikke altid anbefales.

Krav til vedtægter

- foreningens formål
- valg til bestyrelsen og antallet af bestyrelsesmedlemmer
- regnskabs- og formueforhold, herunder valg til revisor
- foreningens hjemsted
- betingelser for medlemskab
- tegningsregler for foreningen
- procedure for vedtægtsændringer
- anvendelse af foreningens eventuelle overskud ved ophør

Derfor kan det af klubbens tegningsregler fremgå, at ét eller flere af bestyrelsesmedlemmerne kan disponere alene eller sammen over klubbens midler. Det vil gøre klubbens arbejde mere fleksibelt i det daglige. Overvej derfor, ud fra en betragtning om, hvad der er mest hensigtsmæssigt, hvem og hvor mange der skal tegne klubben. Hvad betyder tegningsreglen for klubbens arbejde?

Netbank

Hvis klubben ønsker netbank, er omfanget af tegningsreglerne afgørende. Her tages der udgangspunkt i, om det er en enkelt person, som skal kunne foretage alle dispositioner, eller om flere skal godkende dispositionerne:

- Hvis både formand og kasserer tegner klubben, det vil sige, at de begge f.eks. skal godkende en transaktion på klubbens konto, vil dette også gælde for brugen af netbank. De må altså ikke kunne disponere hver for sig.

- Hvis f.eks. kassereren alene kan disponere over klubbens konti, og dermed også disponere alene via netbanken, er dette oftest, fordi det er det mest hensigtsmæssige i den pågældende klubben. En mulighed for at føre en vis kontrol med netbanken, uden at der skal være to til at godkende en disposition, kan være, at et andet bestyrelsesmedlem (f.eks. formanden) får mulighed for at se netbanken – dog uden at kunne disponere. På den måde er der altid en kontrolinstans som

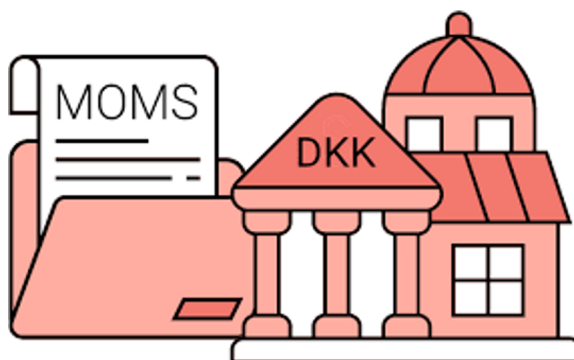
- Hvis hele bestyrelsen tegner klubben, er det ikke sikkert, at dette er teknisk muligt i forhold til netbanken. Klubben skal derfor ændre tegningsreglen, så det bliver muligt for et færre antal bestyrelsesmedlemmer eller evt. kun ét bestyrelsesmedlem at disponere via netbank. Klubben kan få brug for at optage et lån eller købe/ pantsætte fast ejendom eller løsøre. Vedtægterne bør derfor indeholde retningslinjer for, hvem der kan forpligte klubben ved disse dispositioner.

Klubben kan vælge, at disse beslutninger skal vedtages på en generalforsamling. Det kan dog være en langsommelig og tung proces, hvis der er behov for at optage lån, mens der samtidigt er lang tid til næste ordinære generalforsamling. I de tilfælde kan det blive nødvendigt at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling.

Skat og moms

Hvis I er en almennyttig forening, så er I som udgangspunkt ikke skattepligtige. Der skal derfor ikke indsendes regnskab, selvangivelse etc til SKAT. Det er kun i tilfælde af, at der er lønnede ansatte, at der skal indberettes A-skat. Vær opmærksomme på, at I godt kan være momspligtige, selv om I ikke er skattepligtige. Sæt jer godt ind i regler om moms og skat i klubberne.

Læs mere [her](#) om skat og [her](#) om moms.

Arbejds miljølov

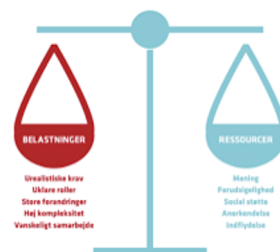
Her til slut vil vi kort komme ind på arbejdsmiljølov. Selvom man ikke har ansatte i klubben, så har man et ansvar overfor de frivillige i relation til arbejdsmiljø.

Formålet med Arbejds miljøloven er at skabe et sikkert og sundt fysisk og psykisk arbejdsmiljø for alle. Reglerne i loven gælder derfor som udgangspunkt alle som 'arbejder' – også selvom der er tale om frivilligt arbejde, og uanset om det bliver udført i regi af en forening/klub.

Vi anbefaler, at I som klub – og gerne i bestyrelsen - løbende forholder jer til og drøfter, hvordan I sikrer et godt, sikkert og sundt arbejdsmiljø, som både er i overensstemmelse med reglerne, og som styrker trivslen blandt jeres frivillige. I en frivillig forening er det bestyrelsen, som vil blive betragtet som arbejdsgiver. Det er derfor bestyrelsen, der har ansvaret og som løbende bør drøfte foreningens arbejdsmiljø gerne sammen med de frivillige.

Her kan du læse om arbejdsmiljøloven:
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/2062>

Frivilligt arbejde er underlagt en række krav til fx indretning af det sted, hvor man udfører frivilligt arbejde og hvordan det skal udføres, og hvordan man bruger tekniske hjælpemidler. Der er også krav om, at I sikrer, at jeres frivillige ikke risikerer at komme til skade i forbindelse med deres frivillige arbejde.

Selvom frivillige foreninger er fritaget for at lave APV (arbejdspladsvurdering) og have en AMO (arbejds miljøorganisation) så har bestyrelser i frivillige foreninger stadig pligt til at tilrettelægge det frivillige arbejde i foreningen sikkert og sundhedsmæssigt forsvarligt, men I behøver ikke at skrive det ned eller involvere de frivillige.

Der findes Særlige arbejdsmiljøregler for børn og unge under 18 år, læs evt her

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1049>